

Діло

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. нмд. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор найвише
під II-го гоч. передпол.
Реклама не змінюється.

ПЕРЕДПОЛАТА:
Місячно в краю 430 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750
ал., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 к. ч., Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 750
ал., Австрії 750 ал., Швей-
царії 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Соймовий балаган.

Львів, 22 жовтня 1925.

20-го липня розійшлася варшавський сойм на те, щоб 8. жовтня знову зійтись. Отже відпочивав не менше 10-ти тижнів, — час, який чейже повинен був використати для скрісталізування найбільш неформальних прогам пречислених польських угруповань польського сойму і вияснення їх дальшої тактичної лінії. В міжчасі зайшли в польській деожаві події, які захищали цілим суспільним життям: господарська криза дійшла до небувалих ще в Польщі розмірів і довела її безпосередньо перед порогами економічної, а тим самим і політичної курателі закордону. В якій-небудь країні світа, яка булаб основана будь-що-будь на парламентських принципах, в обличчя такої небезпеки всі політичні партії були б дали своїм парламентарним заступникам ясні й недвозначні директиви, які поставили б їх у ясне і незворотно становище уряд, як такий, і поодиноких його членів, залежних від волі законодавчої палати. Комісії, які разили б перманентно, підготували б заздалегідь грунт під пленарні засідання, що не гавляло б одного дня для пустих теревнів. Ажте 10 тижнів ферій — це вже неабиякий відпочинок!

Але у нас інакше. 20. липня розійшлись, 8. жовтня зішлись, вислухали півгодинного (буквально!) „експозе“ прем'єра (знову на дванадцять днів розійшлись і знову позавчора зішлись — розбиті, розсіянні, дезорієнтовані, без принципальних ідеологічних поглядів і без тактичних напрямків. Обов'язок який уявляє собою польський сойм з розпочатком осінньої сесії (вже за друга розгоном) є образом класичного балагану.

Ні один часопис, ні одна телеграма не дозволяють хоч би в приближенні ставити прогнози на найближчий день польської політичної констеляції. Всі кореспонденти до одного стверджують одностайно: „важко орієнтуватися“. Єдиними, яких позиція ясна, це клуби т. зв. національних меншостей, при чому треба зі застереженням ставитися до опозиції життєвого кола, відомого зі своєї готовості в кожній ситуації і без огляду на всяке рішення — йти на розмови. З польських клубів вишли висунути проти кабінету Габського „П'єст“, „Зайонак“, „Клодські“ і „Визволені“. Про мотиви, чинни й заміри верховославського голови „П'єста“ важко щонебудь знати, як це було звичайно в людях, в яких персональна амбіція є єдиним регулятором поведінки й настроїв. Цей нішій названий польської партії пруть до розв'язання сойму, бачучи безнадійність своєї станції при нинішній соймовій конюктурі, та гадаючи добувати при виборах частку на земельному конюкту. Різ ясна, що така опозиція є за мала, щоб повалити уряд, з якого ніхто не є задоволений, та чому всі дозволяють тероризуватись.

Отже в Халеді все ще є (і змінюється, бо партійна дисципліна

— це пики!) дві гурти, з яких одна на чолі в Корфінтим і його „Ржечпосполітою“ немилосердно поборює Габського, друга на чолі в головою клубу Хацьнським — підтримує уряд. „Християнсько-народові“ або т. зв. „дубакеви“ (Стронські) мають „застереження“ щодо саняційних плнів Габського, але є противниками розпуску сойму. За те знову стрижень лівиці — безсмертної „польської“ лівиці! — ППС. є за розписанням на весну нових виборів, але на своїй нараді відкинуло внесення про недовір Габському і робить остаточну свою позицію залежною від сповнення урядом таких постулатів як нпр. допомоги карголлєм і вугіллям для безробітних. Посварена з песами побатника: НПР. — нічого взагалі не рішила і мібуть частина її послів голосуватиме за Габським, а решта втече на час голосування до буфету, де матиме численне товариство з усіх спантеличених клубів.

Вражіння з поїздки на Велику Україну.

Розмова з послом Х. Приступою.

(Школіччєм.)

Під кінець розмови поставив наш член редакції шановному послові кілька спеціальних питань, на які він теж дав вичерпуючу відповідь. Як тепер відносини між Харковом та Москвою, чи краще між урядом України і Всесоюзним урядом у зв'язку з візитою Чічеріна в Варшаві?

На це питання посол Приступа дав таку відповідь: Відносини України до Росії дружні. Натовість зовсім інші відносини Радянського Союзу до Польщі а інші України. Разсоюз прямує до мирної політики з Польщею. Україна ставиться до Польщі дещо відмінно. Та власної політики вона в цій справі нести не може. Натомість може робити в цій справі всі можливі заходи в межах радянської конституції. І вона наближає на Москву, дослісно на Всесоюзний уряд, у тому напрямі, що би польсько-радянське зближення не відбулося відомо на положенню Українців під Польщею.

Які настрої громадянства на Україні відносно положення українського народу під Польщею?

Українське населення знову спочуває сучасному несприятливому положенню українського народу та дуже інтересується внутрішніми відносинами на західно-українських землях. Це заінтересування видно не тільки між інтелігенцією та робітництвом, але й між селянством, про що я вже згадував перед тим. Радянська українська преса старастись давати всесторонню інформацію про життя на українських землях під Польщею. На жаль треба ствердити, що ці інформації не все бувають вірні. Щож до останніх кроків Чічеріна в напрямі польсько-радянського зближення, то українське населення не має нічого проти нього, але з тим застереженням, що зближення це може бути довершено тільки широким реалізацією

В усякому разі нема найменших виглядів на те, щоб зміг стаоритися нпр. блок центро-ліва, на якому оперся би новий уряд. Нема найменших виглядів на радикальні зміни денебуду в уряді, в системі правління, в господарському хосі, в політиці національно-політичного засліплення, в усій тій балаганщині, яка дійшла до краю і якій ще краю не видно. Без керки і вітроил плаває польський діваний держаний корабель по широкому морю і плаватиме дальше з усіма приємними перспективами дівалого судна, залежного від подвіва вітру.

Без огляду на нинішній чи завтрашній вислід голосування у польському соймі, яке дасть placei пп. Габським на дальші півісеки над мільйонами громадян, чи змінить їх новими операторами—наша становище незмінене: розпустити негайно соймовий балаган і дати можливість народові вибрати представників, що краще розуміли б свій обов'язок та краще відбивали б національне відношення народів у межах Польщі та їх бажання.

частина), польська, київська і чернігівська. Щоби заспокоїти земельний голод селян, створено державною колонізаційний земельний фонд у тих округах (огої названі), де земля збуває. Але на землях того фонду поселюється усіх а не тільки Жидів. Для Жидів намічена земля в більшій кількості на Коні, в степовій його частині. На землях уковійського колонізаційного фонду поселюється вже біля 30 тисяч родин, але не самих Жидів. Міа новими поселенцями є багато українських селян, але є між ними і російські селяне. Селянство не ставиться до життєвських поселенців ворожо і цілком байдужно заявляє: „нехай Жиди попрацюють так як ми, а тоді пізнають ціну хліба“.

Як представляється тепер справа з податками? Чи селянство не перелантажене ними надмірно?

Навпаки! В цьому році податки зменшені до половини. На селян це збило дуже добре вражіння. Деякі з них навіть не хотіли в це вірити, доки не переконалися самі при плаченню. Там обов'язує система єдиного податку. Селянин платить його тільки раз, але в ньому містяться всі роди податку. При тій нагоді подам, що там кожний селянин має право сіяти тютюн, але тільки для власного ужитку на площі не більшій від сорок квадратних метрів.

Чи в армії теж проводиться українізація?

— Як відомо, в організації червоної армії обов'язує територіальна система. Кожний громадянин обов'язаний відбутися два роки військової служби в каздрій частині, а через три роки повинен прослужити по кілька місяців у територіальних частинах. Крім цього обов'язують усіх громадян впровадити до військового та повітського мілітарного вишколу. Всі ті, що покінчили Виши, користуються правом односторонньої служби в червоній армії. Червоноармійцями феоновиками не можуть бути буржуазні та кулацькі елементи. Вони мають своє призначення в тиллових частинах і в тилловій службі червоної армії. Українізація армії поступує вперед. На Україні вже зукраїнізовано кілька військових шкіл. Є й українська преса призначена виключно для потреб червоноармійців.

Яка роль Галичан на Україні та як до них ставляться тямощі урядові та громадські кола?

Багато Галичан айчас на Україні поважі та відповізні становища. Наприклад: директор харківського Інституту Народної Освіти є Галичанин проф. Гавриліа. У каменецько-польському ІНО теж займають вишачі становища проф. Гаморак і Геринович, обидва Галичани. Редактором „Пролетарської П'євади“ є теж Галичанин Баран. На загаль дуже багато Галичан відіграє важку та почасну роль в культурному житті України. Галичани там люблять. Вони користуються повагою і пошаною серед урядових і громадських кол. Та є елементи серед т. зв. „русоголів“, які не дуже симпатизують Галичаним. Та із мало і вони без ніякого впливу. Галичани мають на Україні марку солідних і чесних робітників. Саме в часі мого побуту в Харкові помі-

Але група Галичан емігрантів з Вілня, їх прийнято дуже радо. Вони підставляли заняття і працю. Бітик дістав заняття у МОПР-і (міжнародна організація поміч революційним організаціям). Косак Гончар є політиком червоної армії. Косак Іван дістав посаду в Українбанку, артист-модель Івасюк в київській Академії Мистецтв.

Що діється з Тютюнником?

Тютюнник служить в українському фотокіно-управлінні. Тепер працює він фільм з часів повстання проти гетьмана та з часів боротьби Петлюри з більшовиками. По тому свою роль, тобто роль повстанського отамана Тютюнника грає він сам у власній особі.

Чому Україна не виставила на львівських „Таргах Висхідних“ своїх промислових виробів?

Україна взагалі не брала ніякої участі в „Таргах Висхідних“ і ні своїх виробів ні своїх фабричних виробів не виставляла. Тому то годі української львівської преси, а в тому числі й „Діла“ про участь України в „Таргах Висхідних“ не мали ніякої реальної підстави.

На цьому розмову покинчено.

По широкому світі.

Тексти львокарнських умов уже появились частинно у різних часописах. (З огляду на їх об'ємність, відкладаємо виїмки з них до збільшеного числа, на п'ятницю).

Туреччина приготується до закінчення Парданилів, рахуючись з можливістю війни з Англією, в наслідок непорозуміння в справі Моссула.

Еспанський диктатор заявив, що покине уряд, коли скінчить мароканську війну.

Французький міністр закорд. справ Бріан має відмовитись від пропозиції зробленої йому Чічеріном, який хоче мати з ним довшу розмову в Парижі на тему поладнання взаємин західних держав з РСРР.

До Італійського парламенту має повернутись частина опозиційних послів, т. зв. демосціалів.

Фіорі ді Аранчіо.

(Листочини з „цвітту помаранчі“).

„Тосба мати щастя і бути гарним“, — говорять Німці. Львокарно безперечно гарне і Львокарно має щастя. Дотепер його ім'я було в Белекері, відтепер буде в кожній піроччинці Історії.

З Львокарна дня 16. жовтня в годині сьмій і 28 хвилин увечір, колись закінчені вісна конференційної сесії по цілій Європі залунали оплески гласних долонь Бріана, Штреземана і Сомра. — знак, що конференція увінчалася негерпеливо дожитимим успіхом.

Численно вібрана „публика“, з представниками світової преси на чолі, підхопила цей радісний знак. „Eziva!“, „Bief!“, „Gox!“ — полетіло в простір на зустріч різнобарвним ракетам і кольористим огням. Прегарна панорама пізненого швейцарського містечка перемінилася в казковий фінал великої політичної ревії.

І відчинилися вікна першого поверху і появилися в них Бріан поруч Люгта, Чемберлен поруч Штреземана і т. д. аж до бельгійського юриста Роліна, котрий показав очам жадібно новин юрби „спарфований“ документ політичного договору в Львокарно.

Спарфований? Так називають у дипломатичній мові акт не підписаний повними іменами, тільки початковими буквами його творців. Повні імена покладуть вони пізніше, у Лондоні, коли угода буде стверджена парламентами і скріплена головами держав. А як ні? Тоді ті, що її укладали, війдуть з політичного поля, лишаючи по собі ефектний спомин.

Ефектів у Львокарно не бракувало, гарних і — менше приємних і не дуже, — як для кого. Всіх вдовольнити годі.

Взагалі ціла ця „лицедія“ робила враження добре приготованого виводу, котрого провід спочивав у руках досвідного мистця-режисе-

ра. Все йшло як на шнурочку. Нова артісти явилися на сцені, вбрані, скарактеризовані, як слід. І без суфлера говорили свої ролі. Чу, доло!

А які вставки, які інтермедии!

Посить погавати прогулянку на мотороїм човні „Фіорі ді Аранчіо“ (цвіт помаранчі), яка відбулася дня 10. жовтня і тривала цілих п'ять годин, вчислюючи в цей час уже й підвечір, який зготувала для спарфованийх дипломатів пані Чемберленова. Можна собі уявити вдоволення всіх тих, що протягом п'яти годин могли тільки з помилкового віддавання слідити за рухами „цвітту помаранчі“. Не диво, що коли цей цвіт починав до берегів Бріана ожоружили цікаві.

Що ви робили так довго?

„Повили риби і то невідомих пород“ — відповів дотепний дипломат.

І зловили. А які вони ті риби, покищо невідомо. Їх пустили до політичного акваріюму, куди не всякому вступ вільний.

Або перша розмова Бріана з Люгтом, віч-на-віч в Альберто Ельвеція, при столі, заставленім кошмиками зрілих (не кислих) винограців і в присутності кітки, котра ласкалася біля дипломатів. Та кітка теж перейде до історії. Про неї балакав уже німецький канцлер на сніданні, зготовленім радою міста Львокарна в честь членів аїзту.

Хто знає, може колись, як над конференцією в Львокарно повисне легкий туман минулого, в тій кітці шукатимуть якогось символу, метампсихози, еманції душі, виявів дипломатичного окультизму, — хто знає? На всякий спосіб, шасли-ва кітка, історична кітка, що стала славною, не шукаючи слави!.. А були такі, що шукали і не знайшли... в Львокарно.

Що там було в тім Альберто Ельвеція? — питалися цікаві Бріана.

„Нічого. Пили ми каву, найзвичайнішу каву“.

„Каву? І хто заплатив за неї?“

„Я мав твою приємність“, — відповів французький міністр закордонних справ.

А хто заплатить взагалі за Львокарно?

Менше поміня була зустріч кореспондента „Евру“ п. Барде, з почесною сторожею Муссолініного. П. Барде, описуючи поїзд славнозвісного дусе, сказав, що він, ушаслививши Львокарно своєю появою, сховався в доміні свого понателя у віллі Фаніеллі, котрої бран стережуть три підорілі типи. Тими типами показались фашисти, з котрих один утримав руку на війні. Ображені почесні сторожі голосно дусе, стрінувши п. Барде в каварні, спитали його, чи не він є автором образливого для них вислову. „Я“ — відповів запитаний і по каварні залунав луск поляничка, виміреного рештою руки почесного сторожа його світлості дусе.

Щож? Де дрова рубають, так тріски падають і нема такої вистави, такого концерту, котрий пройшов би швидко гладко, без ніякої запинки. Навіть на сонці, кажуть, є якісь плями. Можливо, що і в Львокарно було тих плям більше. Хто цікавий, хай при найближшій нагоді спитає тамошнього директора поліції. Ті панове багато де-чого знають.

На всякий спосіб — минули гарні дні в Львокарно!

На історичнім документі покладено початкові букви імен і прізвищ його творців, прогули оплески і „eziva!“, згасли ракети, померкли жольористи огні, зачинилися вікна судової палати і з салі нарад виїшов перший Скиниські, а останній Чемберлен. Але коли вірити святому писмю, то перші будуть останніми, а останні першими, щоб нікому не сталася кригада.

В суботу дня 17 жовтня окремим сальоновим поїздом відїхала німецька депутація знад гостинного Лго Маджоре.

Юрба народу випроваждала її.

О. Д.-Р. Г. КОСТЕЛЬНИК.

7)

Зі Львова до Риму.

(Продовження.)

III.

В Італії. — Фашистський комісар. — Удіне.

Ідемо... Гори шораз вищі, шораз більш дикі, тунелі шораз частіші; тунелі „повні“ і „вирізувані“, де з одного боку вирізані огвори, наче вікна. Серпентини, провалля, ріка в доли. І знов вищі гори. Стрімкі, голі, каменисті дикі гори. Денеле сніг — під верхами в ворах. Сонце клониться до заходу — його тут уже не видно. Зате голі каменисті верхи свіять! Так свіять! А кожний інакшим світлом сє. Ось цей румяний — айлий румяний, дійсно румяний. Другий білий — такий білий! Третій фіолетовий... Як тут гарно! Як романтично! Шойно тут переконуєшся, що маларі правду кажуть, коли такі краєвиди малюють. Ми всі при вікнах — і наче молимося. Захват душі!.. А в долі ріка — не така, як у наших горах — не зелена, не темна-синя, але опалева. Опал розтопився, і перединається гай у долі — то дальше, то ближше до твоїх очей. Очі не змучуються, дивлячись на це. Варта грошей і труду, щоб так бачити!

Коли ми були так захоплені природою, неспостережено знайшовся між нами представник політики, яка — звичайно — своїми колитами товче і тратує природу. „Campi-sia nega“ (чорна сорочка), про що ми читали в часописах, ознака фашистів — тепер живцем стояла перед нашими очима... Чорний фєз

на голові, чорна сорочка під зеленою жовнірською блюзою, револьвер при боці. Так представлявся відпоручник Муссолініного, що супроводив наш поїзд від Тарвіа до Удіне. Це наче комісар у большевії. Його слово в поїзді найвище. Вправді ще й тепер супроводять поїзди також давніші „королівські поліцаї“ (карабінери), оперізани білим ремнем через рамя (але без наполеонського пирога на голові). Однак вони є нині тільки мальованими лядьками, а рядять у поліції фашисти. Наш фашист-комісар був досить рослий і балакливий. Зачали ми з ним розмову, яку наш „саро“ продовжав до кінця. Фашист спершу стояв, опісля сів, і оповідав. Огонь з нього бухав — так говорив і руками розкладав. Правдиво по італійськи. Апотєбував Муссолініного. „Три міністерства! (показував пальцями три)... Це геній! Цезар І... Як би він мені сказав: кинься в пропасть, я кинувся би без надуми!“ Так він остає з нами аж до Удіне. Я трохи підслухую, що там фашист викладає, а більше гляджу через вікно. Адже фашиста розумію тільки „пате через десате“, а природу-світ розумію краще.

Ось тут перша італійська хата — дах накритий черепом, що має форму половини валика. Це либонь італійська національна ознака, бо таким черепом майже всі хати і камениці накриті. Правда, дах через те дістає своєрідний чепурний вигляд, але зате таке накриття тяжше і менш практичне. Та „що край, то звичай“!

Із гір нараз виїжджаємо на рівнину. Нема підгір'я. Італійська рівнина плодюча. Всюди порізана вона на досить великі ниви; по межах усюди дерева, (морви, оливки,

бескви), а по деревах „обовязково“ пнється виноград. Рай, таї годі! А якщо ні, то бодай чужинцеві так здється. Доїхали ми до Удіне. Фашиста-комісара в вагоні частували ми австрійськими папіросами і вином, а тут на стації бажали ми його почакувати чимсь ліпшим — за його привітливості і дружності. Пішло нас кілька з ним на перон, сіли за реставраційний столик. Фашист сам замовив вино (ліпше, як те, що ми мали в вагоні); казав, що він сам буде платити, бо йому в реставраціях на двірці прислугує „режі“. Все йшло нагло, бо не було часу. Фашист запросив до нашого стола ще якогось панка. Через кілька хвиль понад приписаний час задержав фашист-комісар наш поїзд, вкінці сам вирінавав рахунок — не позволив нам платити, либонь з огляду на те, що запросив чужого панка до нашого товариства. Підвів нас до нашого вагону, й розпрощався з нами. Такого привітного фашиста, залізничного комісара, ми більш не стрічали. Був доволі інтелігентний, на війні мав бути офіцером. Сам признавав, що фашизм деякі одиниці — особливо по селах — використовують для своїх особистих цілей. Правдиві фашисти борються проти таких, але цілком їх витеребіти годі. Про Німців висловлювався з подивом. Те саме доводилось нам чути всюди в Італії, а мені також в Югославії.

Красивд за Удіне аж до Венеції такий самий, як його вже я описав: рівнина, поперетинана межами обсадженими деревами, по котрих обовязково пнється виноград. В той час, як ми їхали, вже було по жнивах. Ниви були пусті — стерня або ораніця. Але стирт збіжжа, або соломи чи не бачили. Все скінчалось

в стодолах. Значить, що моя Бачка мусить бути більш плодюча, бо нема таких столд, котрі помістали би в собі бачванські стирти збіжжа Р соломи. Як ідеш через Бачку, то тільки й бачиш по полі стирти Р стирти.

Удіне вже було далеко за нами. І знов находила ніч і умучення із підлозною подорожжю. Глядіть через вікна — вже нема чого. Сидимо, таї частуємося взаїмно: От закурим собі! Випиймо по скляночці!.. Для умучених подорожніх не дві одинокі розради. Бєсідємо, але вже й бесіда не клеїться. Помічаєш, що час „завивання цяхів“ головою вже наступає, і поневоле то цього, то того...

По дорозі тут і там пхалися до нашого вагону різні Італійці, а ми з ними сперечалися, що тут „pelle-grini“ (падожники) і „tutto oscurato“ (всі місця заняті), таї, як могли, відсилали їх до інших вагонів.

До Венеції приїхали ми в 11:30 год. вночі.

Тут покинув нас наш „супутник“, професійний падожник, д. Баранський, і поїхав собі до Падови.

У Відні він трохи докував нашому провідникові, щоб йому вишукати приїждження (розуміється: безплатне). А в Італії — казав — уже сам дає собі раду: там буде він як „дома“. До Падови поїхав до Францисканів, які саме наступного дня обходили велике свято Антонія Падовського. Ніхто з нас про те не знав, тільки сам д. Баранський, спеціаліст в падожничих інтересах.

Як повідомлює, він ще й тепер пробує в Італії — „падожничє стає“. Що професія, то професія — дає життя!

(Продовження буде.)

та хуторі в київській повіті. Поміські часописи розповідають про те, що він звернувся до податкового департаменту і до голови скандальної ради, щоб переіменувати, чи справді стільки належиться. Сам був здивований наслідками своїх фінансових зусиль.

— **Україністика.** В. ч. 284. «Північний Прес» у відділі «Slavische Rundschau» надрукував інформацію про нові українські видання: «Скільки виданих книжок», «Український том „Записок Наук. Тов. ім. Шевченка“», «Про український академічний комітет» у Празі та про Українців на Балканах і Сході.

— **Смерть славного злодія.** В Італії помер знаменитий злодій Перуджіа, якого іменем 14 літ тому було на устах всіх у зв'язку з крадіжкою славного катані Леонардо да Вінчі. Відомо, що в 1911 р. коли на катали шеста тасмо одного ранку з сніжним, доступний для всіх, дав поки тривали розшуки по всій Європі за злодієм. Призначено тоді 10 пром. від вартості «Джоконди» як нагороду для того, хто віднайдет злодія. Віднайти його зовсім неможливо Францис Гері, що мандував по Європі і в Італію, казав замінену на сніг мідної монети. Перуджіа випався на сніг, що мав катину в північній частині. Відомо, що і давав у свій час Леонардо Францис, королів Франції І. Італійський суд казав Перуджіа, а потім Анушіо навіть казав його як героя в одній своїй повісті.

— **Аба-аба-Мейм як поет.** Полководець Ріфаллі не тільки складає стратегічні плани, але й затримує своїх жовірів багатьма піснями, які сам складає. Одну з тих пісень дуже популярно співають його жовіри: «Один Англієць не сподівався: коті їх виходили не тільки бачили: а трохи — змалював Англієць! Олія Еспанець — Дод Кітот, двоє — Дод Кітот і Санчо Панса: а трохи — трохи не виста! Олія Ріфаллі — це стріляти, коли їх виходили куріть: а трохи до купи — Англієць! Англієць міг нести, де Ріфаллі розбили у свій час Еспанія і взяли місту дивізію в полон. Можна убити собі, що коли ці виходили ривовали, то мають ще крім злоби й поезію.

— **Таїна Синайської гори.** Славний єгиптолог німецької проф. Грімме, прочитав в тісній гуртку берлінських учених справознавця про своє селянське археологічне відкриття. Він установив, що пророк Мойсей був дійсною історичною постаттю і показав факт, що по виході з Єгипту, Жиди спалили перешкоди через Синайський пік. Ще в 1905 р. знаменитий єгиптолог учений проф. Фліндерс Петрі найшов на Синайській горі, яка верховиною Серабіт-Ель-Хадім, релігійно святою скеля в 1500 р. перед Хр. Недалеко від цієї скелі знайдено вісім каміньних дощок, з написами на них камені. Проф. Петрі сфотографував їх і зробив з них гіпсові відбитки. Щойно в 1916 р. другий єгиптолог Еллен Гардінер частково відрізняє ці написи, а проф. Грімме потвердив їх. Написи були єврейські, але не єврейськими буквами. Відзначено текст, де жрець Синайської скелі дякує Толішній панці Єгипту Хатшепсу за те, що спасла його з початку Нилу і надала йому високе становище. Імени жреця — Мойсей. Проф. Грімме заявив, що для остаточних висновків та перекладу всіх фактів потрібна спеціальна наукова експедиція.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

(З ліній телеграм.)

Мін. Сишинські їде до Праги?

З чехословацьких колах оповідають, що мін. Сишинські 25. листопада їде до Праги, щоб ревізувати Бенеша.

В п'ятницю голосування над заявою довіри.

Бюджетні дебати в польському сеймі закінчуються в п'ятницю. Тому не буде другої серії бесідників і в п'ятницю відбудеться голосування над заявою довіри для уряду Грabsкого.

Захитання мін. Жихліньського і Рачневича.

В соймових колах кружляє чутка, що становище мін. справедливості Жихліньського, поза загальним положенням уряду, поважно захитане. Слід числитися теж зі змінюю на становищі мін. внутр. справ, коли уряд одержить заяву довіри. Посольські кола згодилися на те, що вказана є есент. реорганізація Польщі.

Лютер і Штретземан уступають?

«Н. фр. Пр.» повідомляє з Бер-

ліна, що німецьких делегатів, які вернули з Льоккарно, зачудувала акція німецьких націоналістів проти договорів заключених у Льоккарно. На засіданні ради міністрів нац. мін. міністри виступили з закидами проти Штретземана і Лютера. Обидва міністри рішені уступити, коли нім. націоналісти відкажуться підписати льоккарнські договори.

Чічерін не б'ється переговорювати з Бріаном.

Бюро Вольфа оголошує: Пресовий уряд радянської амбасаді в Берліні повідомляє, що подана льондонськими і парискими часописами вістка начеб Чічерін просив Бріана розмови, зовсім не є згідна з правдою.

През. Думерґ' прибуде до Лондону?

Льондонські часописи повідомляють, що в офіційних колах порушили справу відвідин президента Франції Думерґа в Лондоні. Відвідини ці мали би бути сваточним підкріпленням порозуміння, озгненого в Льоккарно.

Прімо де Рівера подається до димісії.

Прімо де Рівера на конгресі патріотичної ліги заявив, що після остаточного покінчення війни в Мадридо король поучить уряд патріотичній лізі. Дальше заявив Прімо де Рівера, що він сам у найближшому часі уступить із політичного життя.

Льоккарно і порозуміння Німеччини з РСР.

З Берліна повідомляють, що мін. Штретземан прийняв Крестенського. Конференція торкалася льоккарнських договорів. Дипломати дійшли до переконання, що ні Льоккарно ні приступлення Німеччини до Союзу Народів не вплине на взаємини Німеччини до РСР.

Кулідж не скликає конференції розбродень.

«Шкаго Трібюн» повідомляє, що през. Кулідж помахав намір скликання конференції розбродень. Він є думки, що ініціатива Зед. Держав до цього є зайва, коли Союз Народів задумує скликати таку конференцію. Рівночасно інші часописи повідомляють, що Європа висловлює думку, що сама бажає поладити свої справи. Часописи ці побоюються, чи не прийде до створення Зед. Держав Європи й європейського митового союзу.

Комісія для контролю уряду.

«Тяст» поставив внесення на утворення комісії 7-ох для фін. і екон. контролю уряду. Комісія до 6 днів мала би предложити звіт зі своєї діяльності.

З судової салі.

Процес Штайгера.

Восьмий день розправи.

Напочатку розправи д-р Левенштайн дожив в імені оборони заяву в асечку з доганою трибуналу д-р Грекові. Оборона застерігає собі право аналізу і критики поведінки слідчих властей. Свідок командант поліції Вічінський пам'ятає, що Штайгер, притриманий по вказівці Пастеріаціної, повторяв перекладано «не є я». Свідок не мав певності щодо вини Штайгера і по арештуванню цього останнього не припиняв розпородження ревізії. Свідком займався Лукоєвський. В годину по арештуванні Штайгера свідок асечку стріну у Лукоєвського редактора «Газ. Подзестна» це, як візимо, д-р Грabsкий, який був у Лукоєвського. Свідок Степан Якович чув, як Пастеріаціна, вказуючи на Штайгера, казала: «Цей чоловік подобний до того», а шойно потім твердила, що це напелення той сам.

Свідок Рівер Райс, купець, бачив темний рукав, радше з пілжака, ніж з плаща, і з того «рукава» вилетіла бомба. Справник залишив у свідка перелетіти враз жовтий сильний чоловік. Свідок Завіслав Фляк, учитель, бачив саме крізь Марієвську площу трамвай, коли

кинуло бомбу й безпосередньо потім вийшов добродій в танковому вбранні, чия до трамвая. Той намок під час свідком пізніше: пасажир швидко зісковзнув і шев у топі. Свідок Небільський, агент поліції, і Патер та Костяквіч — інші підлітки одногрудно стверджують, що Штайгер від самого початку заперечував закид вини.

Таємничі спова Ольшевського.

В пашунації за новим справником атентату.

Перші загальні інформації про загальну особу Теофіла Ольшевського подали були льондонські жидівські газети. Перше повідомлення таке, що до берлінського відділу ПАТ-а згодом публікує Ніколет, представляється як кореспондент «Газети Льондонської» і подає інформації, що потім гістичні в курс по газетах. «Берл. Тріб.» повідомляє, що в сповіді засвідченого афери мін. до пруського союму інтенсивно соціалістичний посол д-р Барт. Рашдальський жидівський часопис «Момент» повідомляє, що підставі інформації, отриманої від п'ятих польських посольств в Берліні Ельмєра, що Ольшевський вата вже пізніше з Бартен (Витом) протокол, підписаний мін. року Ольшевський після нелегального переходу границі. Відтис того протоколу був одісаний польськими властями, але ці останні не домагаються роботи з того жидівського житку, так, що й Німці тою спавною перестали підписати. В п'ятницю берлінська поліція бачить завізав Ольшевського являтися на голову команду. Ольшевський підписав завізання, але сам не являвся.

Пруський мін. внутр. справ Северінг оголосив в уявленні органів його ресорту відповісти. Потверджує, що Ольшевський перейшов границю і признає, що виконав атентат на президента Вейсмарського з припопущення Української Військової Організації. Покидає на люде, які йому помили втечу з Польщі. Суд в Бартен засудив О-го лише за нелегальне переступлення границі на 2 тижні арешту і судові кошти. Виконання кари відложено до жовтня 1916 під услідом, що зложити Грabsку хазу 30 мар. за переступлення границі. Лагодячими обставинами признали: молодечий ак, признавання до вини, вірогідності його слів.

З Берліна повідомляють, що мін. уряд переслав польському посольству в Берліні акти в справі О-го. Акти ці мають ніби то потверджувати газетні вісті в цій справі.

Мін. справовідності Жихліньські зажадав переступити до Варшави весь матеріал судства в справі Штайгера. Прем'єрські порозуміння з мін. справедливості Жихліньські здала звіт прем'єрові, як одержить релігійні акти. Коли винятися вини візносних властей у Льонді, що знали про назвище Ольшевського, а не переслали слівства способом казаними інструкціями слідства, урядові ці будуть доплати.

Від імені польського уряду радник польського посольства в Берліні Яковський склав демарш у мін. уряду, прохуючи знайти мін. уряду з усіма актами справи Ольшевського. «Жихлінь» доносить, що є несправжні вістки, бачим, що польська влада отримала офіційне повідомлення від Німецької команди поліції, що Ольшевський втік і не знаходиться вже на німецькій території.

Бірюга.

Гроші.

Амер. дол. 6'03'00—6'04'00, канад. дол. 5'56—5'60, чеські ков. 0'17'50—0'17'66, лєй 0'02'50—0'02'66, франк. Швейц. 0'27'33—27'30, швейц. фр. 1'14—1'15, англ. фунт. 28'15—28'30.

Золото. 20 коо. 24'15—24'35, 20 франк. 22'45—22'65; 20 марк. 27'40—27'60; 10 руб. 30'60—31'10.

Срібло. Австр. кор. 0'50—0'51, 5 австр. 2'54—2'60, фльорени 1'28—1'30, руб. 2'13—2'14, рубль добитим сріблом 1'00—1'05.

Збірна.

Пшениця кр. 1925 р. 20'50—21'50, жито 1925 р. 15'00—15'50, вчичм паст. 00'00—00'05, овес гал. 16'70—17'50.

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

Репетувар «Українського Наддніпрянського Театру» О. Мітневич: Рогатин, селя «Сокола». 22X. «Дні нашого життя». 24X. «Сатана». 26X. «819». 27X. «Ніч під Івана Купала». Рогатин, селя «Просвіти». 23X. «Гей». 25X. «Запорожець за Дунаєм». 30X.

Український мішаний хор Д. Котика: у п'ятницю 22X. Сколе. у суботу 24X. Сколе. у неділю 25X. Поліна. у понеділок 26X. Поліна. у вівторок 27X. Стрий. у середу 28X. Стрий.

518 24-1

Трібні оголошення.

МОЛОПА — талановита особа шукає заняття. Радю займається домом і вишколює дітей. Річчю може уділити науки з народних і англійських клас. Ласкаві цього пошення приїти слати до Адміністрації «Діла» під «Врожа».

1-2

ГІМНАЗІУ о двох візках ринку при вул. Анчельського 12. П. пов. — Рутенський.

1-1

ДО науки краєзнавства приїти збіжого хлопця, за тарч через 3 роки казав 150 доллара. Антін Бурда, Львів, плоча Марієвська 10.

680 1-2

ІСТОРІЧНО-ПРАВНИЧІ скрийти до продажі. Зголошення до Адміністрації «Діла» під «Врожа».

679 1-1

БУДІВНО — Коопативного «Понсент» Євгеній (підлість) і Бартошевського «Проповіді невідомі». — Іван Вас, Львів, вул. Софії 22.

676 1-2

БІМНАТА «мемблота» з особливим вхолом враз з утворенням для солідного пана. Відомість: Чернецького 26, двох 10.

677 1-1

АБСОЛЮТЕНТ чехословацької лісової школи з практичного, а крім него гарно поспіває заїзати. Зголошення: Грabs Грabs, Синайської вулиці.

1-1

СПАЛЬ «Я, ірландія, сільони, мужські кімнати, софії, мелопанці, пайзешеште поучає: Лєв Матвійовський, мін. Хомшій 29.

675 1-4

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Дентистичне заведення

д-ра Шимона Раппапорта і Якова Насса

Львів, вул. Сикстуська 17/1.

Пломбування й випилення зубів без болю. Штучні зуби з клатку і золоті на американську систему. Пациєнтів з повільні подорожують в найкоротшому часі. ПП. урядовим та студентам значна знижка.

638 3-3

Інж. архітект

Лєв Левинський

Львів, Содова 3 (біля Потоцького)

виконує затверджені плани, бере в підприємство будови, по конкурентній ціні.

535 12-12

ПРОТИ СИВІННЯ **ПЛИН**

д-ра ДУРРА

на мол'є брунатний і чорний в ціні зол. 250, нешкідливий і певно ділає, поучає Аліка

7-7

м-ра ЛЕШНА СЛАДОВСЬКОГО,

Львів, Галицька ч. 19.

Механічна Тіплярня „ДЕН“ Сна з обм. пор.

Львів, Ткацька 29.

приймає:

лєв, копелі і плоча до вини і в роботу полотна, цайгів, учиниїв, обрусів і т. п.

Приймаємо агентів на дуже корисних успіхах, купуємо також сивіні лєвни і копелі платачи найкращі ціни.

Звертаємо увагу Шан. Клієнтів, що хто приїде свої сирішні найкраще до 1. квітня 1926 до нашої фабрики, тому заплатити 4-1

4-3

МАГАЗИН ФУТЕР

Е. СОЛІК — Юліана соліна

307 **Львів, Соборного ч. 4.** 15-16

порукає найкращі футри, найкращі акости, по уміркованих цінах — услід доглім.

Ширіть наш часопис!